

der woorden in en of wij het gebruik van de Schrift tegen haar eigen zin in mogen uitgeven voor of aanvaarden als leiding des Heiligen Geestes.

Het loopt dus o.m. over de „toepassing”. Dienaangaande lezen we:

Zelfs wanneer De de Kruijk beweert, dat hij niet gelooft, dat wij een tekst in alle deelen moeten toepassen, gelijk hij meent, dat ik zou eischen is hij naast de kwestie. Zulke dwaze dingen eisch ik niet. Een uitgewerkte prediking kan vaak nog niet een tekst in alle deelen toepassen, hoe zou dat dan mogelijk zijn bij het krigen van een tekst. Er mag heusch wel iets blijven liggen. Maar de vertroosting, die men zegt ontvangen te hebben, mag niet in strijd zijn met de duidelijke betekenis van den aangehaalden tekst zelf. Als iemand verklaart en het voorbeeld is historisch, dat hij tegen schaatsenrijden is, omdat de Heere hem op het hart heeft gebonden: Ik zet de goddeloosheid op gladde plaatsen, veroordeel ik dergelijk doen niet, omdat hier de „gekregen tekst” niet in alle deelen wordt toegepast, maar omdat dit woord uit Psalm 73 in geen een deele wordt toegepast. Daar gaat mijn bezwaar tegen en daar moet iedere Gereformeerde bezwaar tegen hebben.

Da Zemel vraagt respect voor de letter. Aldus:

Gaat nu iemand verdedigen de gedachte — en ik zeg niet, dat De de Kruijk dat doet, ofschoon hij wel gevaar loopt bij zijn lezers zulke gedachten aan te kweken — dat het niet zoo nauw komt met de verklaring van een tekst, dat, als een woord op het hart gebonden wordt, men niet moet vragen naar de preciese betekenis van dat woord, dan heeft hij losgelaten de Schrift als het Woord des Heeren, als de eenige onfeilbare regel en maatstaf. Met hem meegaande zouden wij niet meer weten wat goed en wat kwaad, wat geestelijk en wat ongeestelijk was. Dat is toch heel eenvoudig. Wanneer ik afsprek, dat men mijn land mag meten met als maat de gewone Nederl. Meter en degene, die deze Meter zal hanteeren, zegt tegen mij: „Het komt zeker niet zoo nauw met die Meter”, dan heb ik immers geen maat meer.

En als dat zou toegepast worden bij koop of verkoop zou ik met zulke menschen niet graag zaken doen. Evenzeer is men de Schrift als maatstaf kwijt, indien men zich niet getrouw aan haar houdt, zoo nauwkeurig mogelijk. Anders kan men van haar van alles maken en dient zij slechts om te dekken, wat wij graag willen, kan men met de Schrift alles bewijzen en alles goedpraten. Gelijk ook werkelijk gedaan wordt.

Hoe kan ik dan bestrijden den predikant, die eens uitroep: „Zoolang de psalmist bidt: Doe aan mij een teeken ten goede, meen ik, dat de Heere een teeken aan ons moet doen, eer wij mogen gelooven”, hoe zou ik dan kunnen bestrijden — en ik kies expres een zeer dwaas voorbeeld — de Herv. die mij onder de neus duwt een nieuwe vertaling van Rom. 12:2, waar niet meer staat: wordt veranderd, doch: wordt hervormd, en mij op grond van Gods Woord beveelt om Hervormd te worden.

Tot zooverre.

Zeggenschap.

De H. K. Vellenga heeft in het „Geref. Kerkblad voor Drente en Overijssel” zich bezig gehouden met de stellingen, die Prof. Dr. H. H. Kuyper te Leeuwarden terzake van het probleem van het „nieuwe kerkrecht” heeft verdedigd. Ons blad heeft er reeds op gereageerd in de artikelen van Prof. Grijdanus. Daarover heeft De Vellenga geschreven, vervolgens beantwoord door „De Heraut”, en thans zegt De Vellenga, op de bespreking terugziende:

De kwestie waar het mij om ging was deze, dat Prof. Kuyper van de zeggenschap van de meerdere vergaderingen over de mindere gesproken had, dat hij die in verband bracht met het in stelling V geponeerde, dat de synode de representatie der kerken is, gelijk de kerkeraad het is van de plaatselijke kerk, waaruit hij straks, dat was te zeggen in stelling VII, de conclusie trok dat de synode nu ook dezelfde rechten heeft als de plaatselijke kerk, te weten het recht om de belijdenis te formuleeren, te ordenen en tucht te oefenen, en dat hij die zeggenschap in stelling VI liet voortvloeien uit de ondergeschikte verhouding waarin de kerken tegenover de meerdere vergaderingen staan „zoodat” — aldus Prof. Kuyper — „de classis zeggenschap heeft over den kerkeraad, de particuliere synode over de classis en de generale synoden over de particuliere synoden”.

Die zeggenschap was mij niet duidelijk geworden. Noch waarop ze rustte, noch wat ze inhield.

Want het was mij wel duidelijk, dat de plaatselijke kerken gehouden zijn aan de beslissingen der meerdere vergaderingen, en dat niet zoozeer omdat ze zich daartoe zelf verbonden hebben als wel omdat ze daartoe geroepen worden als leden van één lichaam, maar het was mij niet duidelijk geworden, dat deze verplichting tot gehoorzaamheid berustte op een eigen gezag, een eigen zeggenschap van de meerdere vergadering over de mindere.

Dat was mij uit de stellingen van Prof. Kuyper niet duidelijk geworden.

En ik moet helaas zeggen dat uit de overigens zeer leerzame artikelen van Prof. Kuyper in de Heraut mij dat nog niet duidelijk geworden is.

Voorts vraagt De Vellenga naar Schriftbewijs:

Het was mij niet ontgaan dat Prof. Kuyper gezegd had, dat „Christus, om Zijn regiment uit te oefenen, voor de kerken gemeenschappelijk daartoe aangewezen synodes heeft aangesteld, zoodat zoowel het instituut dezer synodes als haar gezag berust op het ius divinum positivum”, het stellig Goddelijk recht.

Maar deze stelling was een stelling, welke, naar mijn oordeel, in de volgende stellingen min of meer bewezen en geschraagd werd, weshalve ik alleen op deze volgende stellingen terugkwam, want het zeggen dat het gezag der synodes op een ius divinum positivum berust is nog niet het bewijs van van.

„Patrimonium” schrijft:

De Classis Goes der Geref. Kerken heeft eenigen tijd geleden een commissie benoemd, die zou hebben te rapporteeren over de vraag of het overeenkomstig de Geref. beginselen is, dat kerken de hulp van een burgerlijk armbestuur inroepen voor de verzorging van hare armen, wanneer dat bestuur beschikt over goederen, die voorheen werden geannexeerd.

Deze commissie heeft hierover nu gerapporteerd. Zij legt er den nadruk op, dat de leden der kerk één heilige familie vormen. Het is de eer van den Koning der kerk, dat al wie in nood verkeert in die kerk door de andere leden wordt verzorgd. Een lid der kerk mag nooit worden genoodzaakt bij een persoon of macht, die buiten de kerk staat hulp te zoeken, daar dit de eer van den Koning der kerk te na komt.

„Alles wat een lid der kerk bezit, behoort aan Christus toe. De leden van eenzelfde kerk ontvangen samen hun inkomsten, waaruit allen leven moeten. Een kerk moet dan ook maar niet „wat” geven, maar ze moet zóó geven, dat er geen nood meer bestaat”. Op grond hiervan werd dan ook geconcludeerd dat het niet juist is hulp van een burgerlijk armbestuur te vragen, om uit goederen en fondsen, waarop de Overheid beslag heeft gelegd, en waarvan het burgerlijk armbestuur als beheerder is aangewezen, hulp te verlenen voor de verzorging der armen.

Dit is zeker een hoog standpunt. Het ware te wenschen, dat alle kerken dit standpunt innamen en konden innemen.

Ten opzichte van den nood, die door werkloosheid ontstaat, achten wij onder de huidige omstandigheden het vragen van hulp aan de Overheid niet principieel ongeoorloofd. De redenen daarvan hebben wij reeds meermalen uiteengezet. Maar anders staat het zeker met den nood, die niet uit de massale werkloosheid voortkomt. Hierin moet, indien eenigszins mogelijk, de Kerk voor haar leden voorzien. Wij denken hierbij ook aan hulp bij ziekenvorpleging, aan de zorg voor behoeftige krankzinnigen.

Kan een Kerk niet zelf in alie nooden voorzien, dan behoort zij door de kerken elders gesteund te worden.

Helaas beantwoordt in tijden als deze de werkelijkheid niet aan het ideaal. Ook niet in vele Gereformeerde kerken. Maar het is goed, dat het rapport aan de kerken het ideaal voorhoudt.

Neutrale organisaties.

„Patrimonium” merkt op:

De kerkeraad der Geref. Kerk te Goes heeft de volgende conclusies aangenomen inzake verkiezbaarheid van neutraal georganiseerden tot ambtsdrager:

1. dat bij de beantwoording van de vraag, of iemand die neutraal georganiseerd is, de kerk als ambtsdrager kan dienen, de uitspraak van de Generale Synode van 1920 wel zekere richtlijnen bevat, maar niet zonder meer als beslissend kan worden beschouwd; 2. dat naar eisch van het Christelijk beginsel het Koningchap van Christus in alle tijdelijke samenlevingsverhoudingen zoowel in het gezinsleven als in de school als in het bedrijfsleven tot zichtbare openbaring behoort te komen; 3. dat de Geref. kerken zich dan ook terech tot het standpunt hebben gesteld, dat de ambtsdragers als roeping hebben in de prediking en ook bij huisbezoek en catechisatie de leden der gemeente op de conscientie te binden, dat Christus' eer eischt dat Zijn Naam alom positief worde belijden en dat het derhalve roeping van iederen belijder is ook op het sociaal en economisch terrein in volle wapenrusting mede te strijden voor de komst van Zijn Rijk; 4. dat het feit, dat zoovele leden der gemeente neutraal georganiseerd zijn het noodzakelijk maakt bij het huisbezoek nauwkeurig te onderzoeken hoe de leden staan ten opzichte van de vraag of organisatie op Christelijken grondslag niet alleen voor arbeiders maar ook voor patroons en zelfstandigen principieel geboden is; 5. dat de kerkeraad alleen dan neutraal georganiseerden voor de verkiezing van ambtsdragers zal kunnen candideeren als hij de overtuiging heeft gekregen, dat de motieven voor deze houding steekhoudend zijn en op goeden grond kan worden verwacht dat dezulken gekozen zijnde, de leden der gemeente zullen vermanen zich naar eigen beginsel te organiseren.

De laatste conclusie gaat blijkbaar uit van de gedachte, dat er bijvoorbeeld gevallen zijn, waarin de mogelijkheid van eigen principieele organisatie niet aanwezig is en de bestaande neutrale organisatie aan bepaalde eischen voldoet.

Velen blijven, ook vooral in Zeeland, nog in neutrale organisaties op grond van motieven, die den toets der critiek op grond van de eerste vier conclusies, zeker niet kunnen doorstaan.

De Waanzin.

Dit opschrift is niet van ons. Het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur” discht onder dezen titel het volgende op:

In de „Times” stond dezer dagen te lezen: „De bewapening, zo sterk mogelijk, is de sleutel tot de ontwapening”.

Wie deze moderne „logika”, die ons net zo lang wordt voorgehouden, tot niemand er meer aan durft te twijfelen en ondertussen een nieuwe wereldoorlog is uitgebroken, nog zelfstandig waagt te overdenken, kan toch moeilijk langer ontkennen, dat er wel ergens iets moet hapen aan 't gezond verstand der grote mogendheden, als zij haar heil alleen langs deze weg menen te kunnen vinden.

Als de directeur van de cultuurtechnische dienst zou betogen, dat bewatering de sleutel is tot ontwatering;

als de chef der gemeentelijke ontsmettingsdienst zou handelen volgens 't principe, dat besmetting de sleutel is tot ontsmetting;

als de minister van Binnenlandse Zaken zou menen, dat bevolking de sleutel is tot ontvolking;

als de zorgzame huishoudster zou denken, dat bereddering de sleutel is tot ontredding;

Diaconale zorg.

als de predikant zou oordelen, dat bemoeiding sleutel is tot ontmoediging —

dan zouden zij hun betrekking kwijt raken, waarschijnlijk een tijdje worden opgesloten in een zeker soort gesticht.

Maar als 't gaat om bewapening en ontwapening achten de grote mogendheden dit de hoogste wijsheid.

Ik geloof, dat het „Algemeen Weekblad” (we laten in 't midden of het in alles, wat die bewapening betreft gelijk heeft), goed zou gedaan hebben, wanneer het zins had afgevraagd:

Als een Barthiaansch redacteur van het „Algemeen Weekblad” zou oordeelen, dat onze verlegenheid Gelegenheid was,

dat een punt een weg is, dat terugwerping op onzekerheden zekerheid is, enzoovoort,

zou hij dan zijn betrekking kwijtraken en een tijdje worden opgesloten in een zeker soort gesticht?

Het antwoord is „neen”; hij zou als redacteur van dit christelijk-culturele blad in eere blijven; hij zou worden aangezocht voor het schrijven van een opstel over de openbaring der verborgenheid, uit te geven aan een Verlag, die meer op de basis van de christenen dan van het christendom produceert. Misschien zou hij binnenkort met vreugde den jongsten Barthiaanschen roman binnenhalen; en zeker zou hij zijn neus ophalen voor ondergeteekende, als deze denzelfden titel gebruikte ter qualificatie van zulke volzinnen als welke thans in het „Algemeen Weekblad” prijkt.

K. S.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Franeer: M. Boukema te Leidschendam en G. Brinkman te Idsenhuizen.

Beroepen te:

Sleeuwijk (N.-Br.): E. Masselink te Eibergen-Rekken. IJmuiden (vac.-R. J. v. d. Meulen): J. Kapteyn te Kralingscheveer.

Intrede te:

Den Bommel: Cand. Th. Baardman. Tekst: 1 Petr. 2:4 en 1 Hijken: Cand. W. Loopstra. Tekst: Psalm 124:8. Oosterbierum: Cand. K. Talsma. Tekst: 1 Cor. 2:2.

De W. Maan.

Te Alyhen a. d. Rijn is 29 October in den ouderdom van bijna 90 jaar overleden Ds W. Maan, emeritus-predikant der Geref. Kerk te Vreeland.

Candidaat H. A. L. v. d. Linden.

Cand. H. A. L. v. d. Linden te Amsterdam is door Gecommitteerden tot Wijk V der Geref. Kerk te Amsterdam benoemd tot assistent van hun wijkpredikant, Dr P. G. Kunst, en heeft deze benoeming aanvaard. Inmiddels blijft cand. v. d. Linden in de gelegenheid, des Zondags de kerken te dienen, en is een eventueel beroep gaarne in overweging nemen. Zijn adres is: Lomanstraat 7 boven, Amsterdam-Zuid.

Cand. Joh. Verhave.

Het adres van cand. Joh. Verhave is thans: Bosch en Vaant 31, Amsterdam-Zuid, Telefoon Amstelveen 2038. Hij is beroepbaar en bereid de Geref. Kerken te dienen.

Ds S. Oegema.

Naar het N.C.P. meldt, is Ds S. Oegema, Geref. predikant te Langeslag, benoemd tot vlootpredikant te Soerabaja.

Hulppredikers.

Benoemd tot hulpprediker der Geref. Kerk te 's-Hertogenbosch (vac.-J. W. Smitt), cand. H. v. d. Berg te Oosterbeek voor den arbeid te Oss en te Grave.

— Cand. J. Brouwer te Dokkum, is benoemd tot hulp prediker bij de Geref. Kerk te Drachten. Hij heeft dan benoeming aangenomen.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND”.

Intrede te:

Rotterdam: J. J. Buskes.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Aangenomen naar:

Rijssen (Wijkkerk): J. Vreugdenhil te Kampen.

Bedankt voor:

Genemuiden: M. Heikoop te Utrecht. Grand Rapids: G. v. d. Berg te Krabbendijke.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Beverwijk: J. de Vries te Nieuw-Vennep. Coevorden (2e pred. pl.): W. v. d. Ven te Frederiksoord. Goudak: Cand. A. Barendrecht te Delft. Hengelo (O.): J. W. v. Kooten te Koudekerke. Oudkerk: F. H. van Aalst te Meeden (Gr.). Schaleum (Fr.): Cand. A. van Biemen te Leiden. Vaals (L. toez.): Cand. W. v. d. Ende te Naaldwijk. Vianen: B. Baks te Grootte Lindt. Waperveen (toez.): Cand. G. Schepers te Exloo.

Aangenomen naar:

Beverwijk: J. de Vries te Nieuw-Vennep. Haaften: P. Bouw te Bemschop.

Bedankt voor:

Den Bommel: J. T. Doornenbal te Woubrugge. Hei- en Boeiop: J. W. v. d. Linden te Kootwijk. Noordwijk (Gron.): Cand. G. Schepers te Exloo. Oostzaan: Joh. P. van Mullem te Akersloot. Waardenburg en Neerijnen (Geld.): H. W. Lovink te Soerabaja.

Intrede te:

Willemstad: J. A. Peters. Tekst: 1 Cor. 2:2.

Afscheid van:

Kesteren: J. H. Gunning E.Bz. Wesepe (O.): Ds C. de Haas. Tekst: Filipp. 4:7.

Overleden:

R. Willemze, pred. te Schaarsbergen, 32 jaar.

Medev
Rott
Dant
Ds
Koo
Schu
Rott
kamp
Hilt
Cape

Allie
Prof.

INHOUD.

Kerkelijk
Eenheid
algemeen
Hulp opl
van Zacht
halend el
Geestelijk
Regering
Een boel
nieuw pl
Uit de t
beweging
— Kerken

Wegens
artikel na

Wie ho
voortschr
wekt Jac
zijt dader
„Niet
Want v
voor de
zelf, zijn
verschijn
Maar d
Niet lang
voor den
hij zag.
reactie o
Zoo ool
Zij hoo
Er volg
van het
Het dri
hen en to
Zij doe
„Geen
afschudde
onder wa
en wal z
hunner zi
Enkel i
Zal het
hoorders
Wal zij
Wat is
Het doe
onzer ziel
haard we
gen, door
Iemand
er in der
en ingepla
stoffen aa
tot ontkie
Zoo doe
hoort.
Hij doe
leef, geef
Hij ziet
maar ziet
en blijft
Dat in z
in een sp
't is een
van alle k
De dade